

[HOME](#)[CONTACTE](#)[CONVIDATS](#)[QUÈ ÉS?](#)[LLICÈNCIA](#)[LLIBRES](#) [Go!](#)

Tertúlia sopar amb el Sr. Ramón Maria Nogués, catedràtic emèrit en Antropologia Biològica i escolapi, dimarts 17 de gener de 2017

17 desembre 2016 at 13:46 | [Deixa un comentari](#)

Una tertúlia aquest cop en una setmana molt freda al país, donant versemblança a la setmana dels barbuts com la més freda de l'any. Mira que aquesta no sigui la causa de fons per la reduïda assistència! Tot i que, la primera tertúlia de l'any i amb canvi de data, el primer dimarts de mes queia entre les festes de cap d'any i reis... El cas és que aquest cop, potser les "idus de març" s'han avançat i han fet de les seves... I és que hi ha hagut una casuística variada: alguns gironins els ha coincidit amb viatges programats fora de Barcelona, almenys un parell en període de convalescència d'una recent intervenció, algun altre víctima de la epidèmia de grip, i fins i tot un accidentat i un altre amb la pèrdua d'un ser estimat proper. I em consta que alguns hi tenien un gran interès, fins i tot per coneixença personal directa o propera amb el convidat. Esperem que aquest resum, com a mínim els faci sentir mínimament recompensats i tots pugueu gaudir d'una tertúlia, que novament als presents ens va recompensar i fins i tot sorprendre, si més no als que no n'havíem tingut abans, el plaer de la coneixença personal del convidat. Un quart d'hora abans de l'hora convinguda, ens vàrem aplegar al vestíbul alguns dels assistents i també el convidat, així que vàrem ser a taula a l'hora acordada.

Després d'una breu introducció i benvinguda del convidat per part de l'Enric, més enllà de la informació biogràfica impresa i a taula per a cada comensal, la

Estadístiques del Blog

16,820 visites

Proper Sopar de Girona

Sopar de Girona

4/04/2017

15

dies to go.

Categories

- [Diversos](#)
- [Empresaris](#)
- [Escriptors o intel·lectuals](#)
- [Metges](#)
- [Periodistes](#)
- [Polítics](#)
- [Uncategorized](#)

presentació personal aquest cop la va fer en Lluís Busquets, el gironí del grup que havia contactat i aconseguit la presència a la tertúlia del pare Nogués. Com no podia ser menys, el notable escriptor ens va fer tota una excel·lent dissertació amb la seva àmplia i condensada mirada que ens va deixar força astorats. Afegí que el pare Nogués encara segueix treballant a l'Autònoma i fins i tot en signa alguns dels treballs. «En alguna ocasió s'han sorprès alguns dels seus col·legues, quan es varen assabentar que era religiós, en veure'l en alguna celebració litúrgica.» Però, afegeix, «és que en l'àmbit religiós tampoc molts sabien que era científic. Acostuma a omplir l'església de Sant Ildefons a la missa de dos quarts de nou, sovintejada també pel president Mas. Unes homilies que, diuen alguns assidus fidels, paga la pena escoltar».

Darrerament ha escrit tres llibres que, per situar-nos en context, ens va voler comentar. Així de Fragmenta editorial *Cervell i transcendència* (2011 i segona edició de 2015), ens el va resumir des de les següents pinzellades:

“L'evolució humana presenta un excés de hardware (cervell) i de software (ment) perquè superen en molt les necessitats de supervivència. Tres nivells del món mental. 1) ment que ofereix a animals i homes una representació del món; 2) Aparició de la consciència reflexiva que permet el llenguatge abstracte i el raonament; 3) ment luxosa que permet estètica, ètica, religió... L'espiritualitat naixeria de la necessitat d'harmonitzar equilibradament aquestes noves dimensions. Seria una necessitat no necessària.

-La ment humana té un punt focal que és un punt de fuga. D'aquest punt de fuga per on circulen totes les cultures en dic transcendència. La transcendència ve conformada per tota una colla d'activitats no orientades només a la supervivència, activitats innecessàries, activitats de luxe en l'espècie humana: recerca de la bellesa, interès per l'ètica, per la pertinença nacional, pel llenguatge, per l'organització d'activitats de lleure, pel desplegament d'accions literàries i simbòliques, l'interès per la religió. [La moral és vivència; a la pregunta «Què he de fer» es respon amb una acció. L'ètica és reflexió. A la pregunta «Per què ho he de fer i ho he de fer així?» es respon amb un argument.]

-El cervell centralitza el sistema nerviós d'un vivent; la ment és el conjunt d'experiències subjectives, només objectivables corporalment a través d'algunes observacions de reaccions neurals i algunes conductes específiques d'ésser humà. És l'ordit damunt el qual es pot brodar la transcendència.

-Per a ell la transcendència no és sols un fenomen del món mental expressat només

desembre 2016

dl.	dt.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

« nov.

gen. »

Categories més visitades en text més gran

Diversos Empresaris Escriptors o intel·lectuals

Polítics Uncategorized

Webs recomanades

Recomanacions turistico-gastronòmiques de temporada per Catalunya

Blogroll

- ACC10
- Adelte Group
- Ajuntament de Barcelona
- aularestaurant
- Òmnium Cultural
- Banc Sabadell
- Barnaclinic+
- Basílica de la Sagrada Família
- Biografia del President de Catalunya (fins l'any 2016)
- Bloc personal d'Artur Mas
- Bloc personal d'Elisenda Paluzie

en el món religiós, sinó una constant de la ment humana que necessita ser atesa equilibradament per arribar a l'estabilitat del psiquisme humà. La transcendència no és sols religiosa, sinó que impregna tota la vida humana i discorre per l'estètica, l'ètica, la religió, el nacionalisme, la passió amorosa, la paraula i el símbol.”

També de la mateixa editorial, ens comentà **La salut espiritual: Neurociència i qualitat mental** (2016), des d'aquestes notes, incloses unes referències al respecte dels que varen fer la presentació, tot dient que «la espiritualitat no te un plantejament fàcil. Estudia la emergència de la consciència i del jo»:

“-La introducció va en contra de l'espiritualitat institucionalitzada i controlada i de l'espiritualitat sota l'amenaça de la por. Segueix un plantejament, una segona part de cartografia del cervell ('Qui mana aquí dalt?' i ja s'aboca a les transcendències, les espiritualitats, les religions i el món relacional).

-Nogués estudia la singularitat humana, l'emergència de la consciència i del jo (neurològic, psicològic, ètic, social, metafísic), la configuració de religions, savieses i espiritualitats en relació a la salut espiritual.

*-De la conferència en la presentació del llibre **La salut espiritual forma part de la salut mental i aquesta forma part simplement de la salut** .*

Dr Luis López González: *Es pot ser saludable sense obertura espiritual? I explicà la manera d'entendre l'espiritualitat com una concepció del coneixement i experiència global.*

Conseller Toni Comín:

a)Pre-modernitat: ànima/esperit sense cos; postmodernitat: cos sense ànima/esperit. Avui: vocació espiritual de la matèria, del cos.

b)Tots tenim experiències de transcendència (ètica, estètica, religiosa, amorosa...). *Intervenció química substitutòria? Seria fer un pas enrere, tornar a la matèria sense esperit. La matèria s'espiritualitza (s.V: era axial de les religions)*

c)Consideració del cervell ben integrat en tot l'organisme (“des de la punta del dit petit del peu fins al darrer cabell”, insistí) i de l'espiritualitat com a necessitat excedent, no necessària (un humà sense vida espiritual no viuria prou humanament). Referint-se a Damasio, si l'impuls de la vida és viure voldria dir, al capdavant, viure espiritualment.

 [Bloc personal d'Oriol Junqueras](#)

 [Bloc personal de Martí Saballs](#)

 [Bloc personal de Pilar Rahola](#)

 [Bloc personal de Santi Vila](#)

 [Carles Duarte a la web Escriptors en llengua catalana](#)

 [Càtedra Estratigrafia de la UB](#)

 [Centre d'Estudis Demogràfics](#)

 [Clínica del Son Estivill](#)

 [Col·lectiu Emma](#)

 [Col·lectiu Wilson](#)

 [Col·legi Oficial de Metges de Barcelona](#)

 [Confederació de Comerç de Catalunya](#)

 [Consell de Gremis de Comerç, Serveis i Turisme de Barcelona](#)

 [Departament d'Ensenyament – Generalitat de Catalunya](#)

 [Diari Ara](#)

 [El Cellar de Can Roca](#)

 [Fonda Gaig](#)

 [Fragmenta-Posthumans-Albert Cortina](#)

 [Fundació Banc dels Aliments de Barcelona](#)

 [Fundació CatDem](#)

 [Fundació FemCat](#)

 [Fundació Vila Casas](#)

 [Gas Natural Fenosa](#)

 [Grup Bon Preu i Esclat](#)

 [Grup CETT](#)

 [Hospital Clínic de Barcelona](#)

d) Vist que no totes les espiritualitats són font de salut, glosant l'autor, caldrà una avaluació científica de les espiritualitats. Admeté que els nostres sistemes de salut hauran de canviar de dalt a baix ("vist que els sistemes immunològics, depenen de la salut espiritual, potser haurem de portar la meditació als CAPs", digué).

-L'autor explicà com als hospitals es comencen a practicar tècniques de meditació per ajudar determinades les teràpies. "Assistim a un món en què es van substituïnt les religions per les espiritualitats, i haurem d'assistir a aquesta evolució"; digué.

Acabà l'exposició esmentant quatre característiques d'una espiritualitat saludable: 1) Tenir el Jo ben establert (contra les confusions de la doctrina hindú de l'advaita o no-dualitat actual); 2) Voler obrir-se a un camp mental crític, perquè tota religió ha de poder ser reflexionada (no sols racionalitzada); 3) Posseir un sistema simbòlic de referències (ateses les limitacions del cervell humà); i, 4) Procurar arribar a una pràctica que ens nodreixi de saviesa per arribar a la felicitat de viure que tots anhelem."

L'aperitiu, amb uns taps de pernil, unes croquetes de bolets i un foie micuit amb melmelada de ceba i reducció de Pedro Ximénez completaven les delícies auditives amb les gustatives dels tertulians, sense menys teniment de la concentració mental que s'exigia.

El convidat després d'agrair les paraules i la invitació, començà ben engrescat i anava per totes. Per contextualitzar ens va dir que «històricament això de parlar de la ment ha estat difícil. Totes les cultures tenen clar diferenciar la dels humans i la dels animals. La evolució no vol dir no admetre la singularitat dels humans. L'izpisua diu "neix un mico i un humà, fan les mateixes monades, però arriba un dia que el nen pregunta per què... i el món mental que en resulta es totalment diferent. Fins i tot sense saber si els micos viuen o no els problemes". Les cultures donen idees sobre com explicar la singularitat. Venim de la cultura grega. Plató deia "el cos és un sepulcre i la mort era l'alliberament de la realitat espiritual". La cultura actual és homeomòrfica (es a dir que es poden establir correspondències biunívocues entre estructures cerebrals i processos mentals). Paral·lelismes entre funcionalitat mental i cerebral. És una realitat unitarista. La consciència reflexiva és la més fonamental. La cultura o ciència actual tendeix a ser materialista en aquesta interpretació del cervell i la ment. Si hi ha ment el cervell hi ha fet alguna cosa. Ara bé, descriure (com fa la ciència neurològica), no és explicar. No hi ha però explicació per a la consciència. Francis Crick, biòleg molecular i premi Nobel al 1962, fou el gran descriptor de l'ADN a l'any 1952 (juntament amb Watson varen resoldre la seva estructura tridimensional i ja que era la molècula hereditària de la cèl·lula, varen deduir que hauria de funcionar com un codi capaç de dirigir la síntesi de les proteïnes)». L'ADN és el que

📄 [Hotel Alimara](#)

📄 [Institut Clínic de Nefrologia i Urologia \(ICNU\)](#)

📄 [Institut d'Estudis Catalans](#)

📄 [Institut de Ciències Fotòniques](#)

📄 [Institut Oncològic Basalga – IOB- Grup Hospitalari Quirón](#)

📄 [Iquodrive \(BonPreu i Esclat\)](#)

📄 [Llibre blanc de la Transició Nacional](#)

📄 [Marina Rossell](#)

📄 [Metalquimia, S.A.](#)

📄 [Minoria Absoluta](#)

📄 [Nestlé Health Science](#)

📄 [Port de Barcelona](#)

📄 [Productora Aiguaviva Films](#)

📄 [Raventós i Blanc, S.A.](#)

📄 [Reial Automòbil Club de Catalunya – RACC](#)

📄 [Restaurant Can Gaig](#)

📄 [Una pel·lícula de Franc Aleu & El Celler de Can Roca](#)

📄 [Universitat de Barcelona](#)

📄 [unpaísnormal](#)

📄 [Vall d'Hebron Institut d'Oncologia – VHIO](#)

📄 [Videobloc del Dr. Vilardell](#)

📄 [Web de l'artista plàstic Riera i Aragó](#)

📄 [Web de Vicenç Villatoro](#)

📄 [Web del pintor Joan-Pere Viladecans](#)

📄 [Web FC Barcelona – Josep M. Bartomeu](#)

va permetre entendre la genètica i, per tant, els secrets de la vida, que existeix a la Terra gràcies a aquest, des del bacteri més petit fins a l'home. Posteriorment es va fer investigació en neurociència i es va dedicar a l'estudi del cervell i la consciència, però des d'una visió molt reduccionista deia que "la consciència era un pilot de neurones" la comprensió del cervell, particularment sobre els mecanismes que produeixen la consciència. I el pare afegí, «efectivament la consciència és un pilot de neurones». I és que no es poden explicar els processos mentals al marge de les estructures neuronals. La consciència correlaciona un conjunt de neurones del sistema cortical, principalment del neocòrtex i estructures associades (tàlem, ganglis basals i claustra) amb una probable intervenció del paleocòrtex (associat al sistema olfatiu), mentre que l'al·locòrtex (hipocamp) i el cerebel no serien essencials en aquest procés de la consciència. Probablement la consciència implica totes les estructures cerebrals.

Els gironins assistents estem ben enlluernats i entenem que cal estar molt atents i concentrats, doncs el pare Nogués domina i molt el tema.

Sense interrupcions prossegueix, «avui dia es segueixen fent interessants aportacions. Algunes relacionades amb la física quàntica, però que no resulten fàcilment intel·ligibles.»

 [Web FCBarcelona – Carles Rexach](#)

[RSS - Entrades](#)

[RSS - Comentaris](#)

Subscripcions per correu electrònic

Entra aquí la teva adreça de correu electrònic.

Join 11 other followers

[Segueix-nos](#)

Nova marca d'Olot

100%t

Campanya Un país normal

**És normal
que un país
voti com
pot viure
millor.**

Relació de convidats (cronològica)

Hi ha qui parla de la incompatibilitat entre la teoria gravitatòria de Einstein i la física quàntica. S'augura una teoria completa de la gravetat que integri la hipotètica gravetat quàntica en el conjunt de les altres interaccions físiques. Els avenços en aquesta teoria suposaran valuosíssimes aportacions per a la construcció d'una teoria general de la consciència. Dons, per aquesta línia de pensament, no hi ha gravetat quàntica sense consciència quàntica i viceversa; tot plegat apuntaria a una nova teoria psico-física, que superaria els materialismes clàssics, desbordant les categories ment-cervell tradicionals (interaccionisme, reduccionisme naturalista, fisicalisme, paral·lelisme psico-físic, epifenomenisme, etc).

Llavors ens confessa que «en vaig parlar amb el Dr. Ramon Pascual expert en física fonamental, exrector de la UAB i actualment president de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona i em deia que analitzant les propostes de Penrose, no li sortien els comptes». Teilhard de Chardin, que va observar en l'evolució una progressiva espiritualització de la matèria, el principi del qual és l'home, proposava una atrevida teoria, compartida avui per diverses propostes que defensa que la consciència és una propietat de la realitat. Des d'orient sovint es parla de consciència transpersonal (*que és la part més elevada de la consciència. Significa més enllà o a través de lo personal i es refereix a les experiències i processos que transcendeixen la habitual identitat permeten experimentar una realitat superior i més significativa*). De fet es tracta de filosofia hindú.

Aleshores i a propòsit d'això, és destacable que cal acceptar que evolutivament no és lògic pensar que el cervell humà té una capacitat de comprensió absoluta. No tindria gaire sentit defensar-ho. Tot cervell té l'estructura per sobreviure i el cervell humà no té perquè entendre-ho tot. Massa presumpció pensar que ho pot resoldre tot. La realitat és enigmàtica. Que és la matèria? ...electrons, .. bé ara quarks,... I l'univers? Fa un temps, uns investigadors parlaven de la descoberta en l'Univers d'un espai buit amb un radi de milions d'anys llum. Són dades enigmàtiques. Tot plegat són les transcendències (*transcendència vol dir anar més enllà en un determinat límit, on habitualment aquest límit és la marca que entenem com a raó. És sinònim d'integració, que és el contrari de renúncia o supressió. Transcendir és prendre distància del que és emocional, del pensament i del que és material sense renunciar a res*). Per a establir ponts d'entesa entre un cervell limitat i una realitat enigmàtica els humans construïm sistemes simbòlics. Per exemple, la matemàtica. Pitàgores és un bon exemple d'una construcció simbòlica matemàtica que fins i tot concretà amb una mena de confraria quasi-religiosa. Hawkins actualment fa una proposta similar quan diu que si descobrim una teoria completa sobre l'Univers "seria el triomf definitiu

Veure-ho al menú horitzontal superior

de la raó humana, perquè aleshores coneixeríem la ment de Déu". Les religions també són sistemes simbòlics per explicar realitats. Jo crec que els símbols són realitat. Octavio Paz parlava de la "otredad", "lo otro" de la realitat. L'ètica és el mateix. Faig una utopia, simbòlica, a veure si cobreixo el gap entre com són les coses i com crec que haurien de ser. L'art també ho és. Tàpies establia suggeridores relacions entre els símbol de la creu i les visions místiques de Sant Joan de la Creu.

I encara sense temps per a fer l'aperitiu que la resta ja hem degustat, arriba el primer plat, un caneló de peix i marisc amb brou d'algues, que completa l'interès i eixampla el gaudi. Un plat amb un contrast que resulta magnífic i per alguns un punt sorprenent, d'una suavitat voluptuosa que al mig del relat, es molt d'agrair. S'acompanya de vi blanc i negre a elecció, Rimat Chardonnay D.O. Costers del Segre i Masia la Sala D.O. Penedès, respectivament. Encara hi ha qui prefereix el blanc per al peix... El convidat no es dona per al·ludit, malgrat algú li suggereix una petita aturada per a poder menjar. Prefereix seguir fins completar la presentació prevista i continua amb l'interessant i complex discurs.

«El cervell és un cervell en l'organisme. És un món d'experiències de tot tipus. Ens recorda que hi ha alguna relació entre l'intestí i les activitats mentals, que cal tenir molt en compte...

Això ens porta a la idea raó-emoció. En neurologia les xarxes del coneixement i de la emoció és distingeixen molt malament. La Il·lustració va posar la raó a dalt de tot, però sabem que no és veritat. Naturalment el cervell el que pretén sobretot és viure. És la pulsio, la emoció sobre les quals la raó, si pot, diu coses. Arribats aquí i tot eixamplant la mirada, afirmo que el post-humanisme és una pretensió desmesurada que oblida que som animals de la biosfera. Compte! De fet podríem resumir-ho i concloure que només es tracta d'ortopèdies! Al respecte no ens podem oblidar d'alguns dels problemes actuals i diversos del cervell com ho són l'Alzheimer, les demències de degradació etc. Es parla també d'analogies entre cervell i ordinador, però en realitat són essencialment diferents. Els ordinadors tenen competències excel·lents en computació, però el cervell és per a viure! Hi ha debats sobre el transhumanisme en els que no hi figura un biòleg. I és que els humans som una peça de la biosfera. A mi tot això del post-humanisme, em fa una mica de por.»

Comencen les preguntes. Si un ordinador pot aprendre, com sembla possible, no podrien també tenir emocions?

«No és fàcil d'imaginar. I si ho fos, en tot cas caldria un programador vivent.»

Les neurones treballen en forma complexa, i només fem servir un 10% del cervell.

«Actualment no hi ha dades que permetin suposar aquest plantejament.»

Tot plegat és mou en la complexitat, però com no hi arribem aleshores parlem de transcendència?

«Jo crec que no. Estem en un límit. La intel·ligència limitada enfront una realitat que desconeixem. Voler entendre-ho tot, és com voler alçar-se de terra mentre et trepitges el cordó de la sabata. Probablement tenim un límit en voler-nos explicar a nosaltres mateixos amb el que sabem.»

El cervell ha evolucionat i crescut però sempre des de la vessant física biològica. La computació podria fer igual i arribar a tenir una certa consciència?

«La computació actual es basa en zeros i uns. En cap cas les neurones funcionen així. Són molt més que un ordinador.»

Un enigma?

«I tant. Una sola neurona te i fa un munt de coses. Les emocions s'han anat generant al llarg de la evolució. Semblaria com si tinguessin una certa direcció, però no ho sabem.»

¿Com es planteja el problema de Déu?

«Actualment Occident es troba en una crisi religiosa molt forta i en aquesta situació molts s'inclinen per una espiritualitat no religiosa. Si pensem per exemple en el budisme, aquest mai no es pregunta per les causes. Pregunta pel mal i s'examina. S'està reactivant la transcendència no religiosa. Tot i així el budisme, que no és pròpiament religió, acaba funcionant popularment com a tal. Hi ha sants, s'ofereixen coses a les pagodes,.. igual com a l'església. La meditació que avui s'estén àmpliament, la mindfulness és d'origen budista (*el "mindfulness" o atenció plena és l'enfocament sense prejudicis de l'atenció d'un mateix en les pròpies emocions, pensaments i sensacions que es produeixen en el moment present i es pot entrenar amb les pràctiques de la meditació*), està molt bé, però li manca d'un sistema simbòlic. Així pot passar que una persona faci un brot psicòtic segons el que descobreixi dins seu.

D'altra banda la mateixa concepció de Déu ha variat. Abans sovint Déu feia por. Ara, un jove de 25 anys que li faci por Déu és rar. Avui molts joves mai no han considerat el tema de Déu. Ni tant sols hi ha pensat mai, estant ben desinformat i desinteressats, almenys aparentment, dons quan hi grates t'adones que en reflexionar els manca informació i pensament.» Orient i Occident no tenim exactament les mateixes estructures mentals ni per a la lògica. Per exemple a Occident partim de la lògica aristotèlica (A no és no-A), mentre que a Orient

l'afirmació sempre inclou aspectes de la negació i viceversa.

I l'Islam, com està al respecte?

«A l'Islam segurament li manquen sis segles d'evolució cultural hermenèutica en relació als seus textos originals, en comparació amb occident. Això crea dificultats d'entesa filosòfica i sociopolítica. I parlant de la cultura heretada fa segles, cal fer esment i fixar-se en el valor de l'individu enfront al valor de la societat. Així a occident prima l'individualisme contra la preponderància social d'orient.

Un tema d'interès és el que avui contempla l'antropologia biològica en relació als processos de canvi genètic relacionats amb la domesticació. Els gossos venen dels llops per modificacions cerebrals relacionades amb la domesticació. Molts pensen que també els humans anem "autodomesticant-nos" en els processos socials. Per això són tant importants els bons ambients.»

Arriba el segon plat, lluç al pil-pil amb safrà i carxofes, que passa sol. La tertúlia prossegueix amb noves qüestions.

Aleshores si tot ho tenim al cervell, la bonhomia o la agressivitat, aquest és el que hem fa ser com soc. Si amb química una agressió pot desaparèixer, aleshores què passarà?

«Els coneixement neurològics poden explicar les bases de les conductes bones i dolentes, podria ser que anéssim entenent que les “dolenteries” són més aviat deficiències cerebrals en les que hi tenim poca responsabilitat. Ull però, perquè si suprimim la llibertat i la responsabilitat s'ensorra la civilització.»

I de la intel·ligència, o del talent que no acostumes a parlar-ne gairebé mai?

«Ment o intel·ligència seria el mateix. La detallen més els psicòlegs que els neuròlegs. Els psicòlegs en això de la intel·ligència matisen molt més.» Històricament s'ha descrit que el lòbul frontal anterior du a terme un paper molt important en la intel·ligència general de l'individu. El cervell resumidament i anatòmica en la seva part més voluminosa està dividit en dos hemisferis asimètrics i en cada hemisferi, el cervell es divideix en quatre lòbuls: frontal, parietal, temporal i occipital. Les àrees més involucrades en la lògica i activitats intel·lectuals s'ubiquen principalment en el còrtex prefrontal, tenint potser les àrees temporals esquerres gran importància per a processos d'anàlisi i síntesi com els que permeten fer càlculs matemàtics. Per altre part s'ha dit que el llenguatge es troben en la majoria dels individus en l'hemisferi esquerre. «Cada vegada més es veu que el cervell funciona gairebé en la seva totalitat. Hi pot haver llocs amb més activitat, però d'haver-ni ni ha a tot ell. S'ha vist en diferents experiments. Fins i tot recentment, la revista Nature ha publicat un reportatge on es veu que en el mateix llenguatge els lòbuls del cervell reaccionen tots, encara que l'hemisferi esquerra és més actiu. S'ha vist com hi ha associacions de paraules, semànticament relacionades, que estan repartides per tot el còrtex o escorça cerebral. També que la memòria i la intel·ligència s'estan correlacionant. »

Es prou coneguda la teoria dels tres cervells, però mai no en parles.

«Avui no es fa servir. Mc Lean va proposar la teoria del cervell triúnic però avui ha quedat desfasada. De fet aquesta teoria és una conseqüència de la recerca sobre la base neurològica de l'emoció. MacLean va argumentar que existien un conjunt d'estructures neuronals, funcionant com a sistema, que són d'una importància central per a la emoció. Parla del cervell rèptil, relacionat amb els elements bàsics de la supervivència, del sistema límbic que afegeix la experiència actual i el porta a la emoció general i el neocòrtex que regula les interpretacions complexes del món immediat, afegint solucions i planificació en la expressió de les emocions.

El neocòrtex ens havia fet humans. Tu ho canvies tot.

«No. El còrtex extern, el tenen tots els animals que tenen una certa importància.

Mireu hi ha un cuc, sobre el que s'hi ha experimentat molt, que només té 302 neurones. I amb aquestes neurones, viu. Cerca menjar, menja, es relaciona amb d'altres cucs, es reproduïx, ... La pregunta seria te ment? Per situar bé la qüestió, hi

afegiria que nosaltres tenim aproximadament 100.000 milions de neurones.» De fet recentment, segons la Dra. Herculano-Houze que ho va investigar, en no donar per bona aquesta xifra que es repetia i ningú no sabia ben bé d'on o com s'havia calculat, en va comptar 86.000 milions. També va desmentir que un cervell més gran necessàriament fos millor. El més rellevant, diu, "és la ràtio entre el cervell i el cos, on els humans superem de llarg la resta d'animals. El cervell consumeix molta energia, i aquesta és la raó per la que els humans som el que som, i en això ens hi ajuda el procés de cocció dels aliments etc. cuinem el nostre menjar i els assimilem més eficientment.

«I, a la vista de tot plegat, tornant al transhumanisme, el que en penso és que no sabem res! Només modifiquem cromosomes i les posem a una cèl·lula que prèviament ja vivia...»

Massa supèrbia?

«Probablement. Sabem molt poc i controlem molt menys. Al neocòrtex, els lòbuls frontals s'ha desenvolupat molt més en els humans. I allà és on sembla que hi ha la intel·ligència. »

I la intuïció, està al cervell?

«Diuen que la intuïció seria una forma de percepció poc conscient però clarament abocada a la vida. La vida respon a les ganes de viure. Estaria relacionada amb la intel·ligència emocional. Tradicionalment el conatus (proposat per Spinoza) o força vital o esforç de persistència dels éssers humans, és a dir la tendència a perdurar i mantenir-se, feia referència a les emocions. António Damásio, metge i neuròleg portuguès, diu que la raó no funciona bé sense les emocions. Això és molt significatiu dit per un eminent neuròleg. I a partir d'aquí podríem pensar en la raó de Kant... Una persona sana opta per allò que el permet viure.»

I amb tot això, com s'explicaria la variació cultural de les idees i conviccions?

«És fruit del cervell extens. Aquesta idea correspon a la comprovació de que molt del que pensem correspon a les idees que compartim socialment, i això explica que segons les èpoques, fins i tot grans pensadors hagin professat idees i conviccions que avui ens semblen bestieses. Seria la noció que podria explicar-nos l'esclavatge o moltíssimes d'altres bestieses que es mantenien com a ben racionals i ben justificades.»

S'acosta mitja nit i malgrat el capficament cerebral col·lectiu, decidim relaxar-nos una mica, i en el comiat aprofitem per agrair nou al pare Nogués les seves reflexions, tot demanant-li paciència per endavant doncs els temes tractats no seran gens fàcils de resumir. Li fem a mans un petit detall de record, en aquest cas es tracta d'un exemplar del llibre d'art del gironí del grup Lluís Busquets, que aquests dies enrere precisament n'ha fet la seva **presentació pública** a l'Ateneu Barcelonès. El llibre "*Amic i amat: tres homes de Déu en diàleg / Ramon Llull-Jacint Verdaguer-Lluís M.*

Xirinacs" inclou una litografia seriada de l'artista Sergi Barnils, molt pensada pel seu contingut. D'aquesta manera enguany tampoc es perd el costum de l'obsequi artístic que acostumem amb els nostres convidats, ampliat aquest cop amb tot un elaborat treball textual, per a poder donar el màxim d'aliment al cervell del qui n'és un màxim estudiós. I com a fora feia força fred, decidim fer la foto de grup al vestíbul de l'hotel.

Biografia (Fragmenta editorial i núvol)

Nascut a Barcelona l'any 1937, és catedràtic emèrit de la unitat d'Antropologia Biològica a la Facultat de Biociències de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB); ha fet estudis de pedagogia, filosofia i teologia a Navarra i Salamanca, i és doctor en biologia per la Universitat de Barcelona (UB). També professor a la Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB i encara ara ho és d'història genètica del cervell.

És sacerdot escolapi des del 1955 i prevere des del 1961 i s'autoanomena celibatari, un creient poc crèdul. Molt cristià i poc religiós. I políticament amb el cor de centre i cap d'esquerres. També diu que és un cristià més evangèlic que jeràrquic.

Treballa en genètica de poblacions, especialment en poblacions humanes aïllades.

Ha estudiat temes de neurobiologia evolutiva i ha col·laborat en equips interdisciplinaris de neuropsiquiatria amb la Fundació Vidal i Barraquer. En aquest context ha analitzat qüestions relatives a la neurobiologia de la religiositat. Ha intervingut en estudis de bioètica i en comissions oficials sobre aquesta disciplina.

A Fragmenta ha publicat el llibre *Déus, creences i neurones*. Un acostament científic a la religió (2007), *Cervell i transcendència* (2011 i segona edició: 2015) i *La salut espiritual* (2016), i ha tingut cura de l'obra col·lectiva *Sobre la vida i la mort. Possibilitats i límits de la intervenció humana* (2008). És assessor de la col·lecció *Introduccions* de Fragmenta Editorial.

Darrera publicació: "la Saltu espiritual" que es pot trobar a <http://www.fragmenta.cat/ca/cataleg/assaig/589236>

Advertisements

Comparteix això:

Tweet

 Comparteix

8

 Correu electrònic

 Imprimeix

 Share

S'està carregant...

Entry filed under: [Escriptors o intel·lectuals](#).

← Presentació del llibre d'art "Amic i amat: tres homes de Déu en diàleg" en edició del gironi del grup Lluís Busquets

Entrevista amb el Sr. Albert Cortina, director de l'Estudi DTUM, advocat i urbanista, publicada al Dominical del Diari de Girona →

Deixa un comentari

Escriu aquí el comentari...

[Trackback this post](#) | [Subscribe to the comments via RSS Feed](#)

Bloc a WordPress.com.

Aquesta web fa servir galetes (cookies) de Wordpress i els seus socis! [La política amb les galetes \(cookies\)](#)

Tanca i accepta